

Good governance charter

Inleiding

Het Orpheus Instituut vzw erkent het fundamentele belang van goed bestuur voor het realiseren van haar missie en het waarborgen van het vertrouwen van al haar stakeholders. Als internationaal toonaangevend centrum voor artistiek onderzoek in muziek dragen wij een bijzondere verantwoordelijkheid tegenover onze onderzoekers, studenten, partners en de bredere gemeenschap. Dit charter articuleert de principes en waarden die ten grondslag liggen aan onze governance en vormt een bindend kader voor alle betrokkenen bij onze organisatie.

Goed bestuur is voor het Orpheus Instituut geen abstracte verplichting maar een essentiële voorwaarde om onze unieke positie in het internationale landschap van artistiek onderzoek te behouden en te versterken. Het waarborgt de integriteit van ons onderzoek, de kwaliteit van ons onderwijs en de duurzaamheid van onze samenwerkingsverbanden. Dit charter biedt een duidelijk kompas voor besluitvorming op alle niveaus en als transparant referentiekader voor iedereen die met onze organisatie in aanraking komt.

Missie en waarden

Het Orpheus Instituut is een bruggenbouwer tussen artistieke praktijk en academisch onderzoek, tussen traditie en innovatie, tussen lokale verankering en internationale actieradius. Vanuit onze thuisbasis in Gent faciliteren wij grensverleggend onderzoek waarin musici-onderzoekers nieuwe kennis genereren vanuit hun artistieke praktijk. We bieden een onderzoeksomgeving waar excellentie in muzikale uitvoering en wetenschappelijke rigueur elkaar versterken.

Onze missie concretiseert zich in het aanbieden van een doctoraatstraject (docARTES), postacademische opleidingen en onderzoeksprojecten die het muzikale denken en handelen fundamenteel bevragen. We ontwikkelen fora voor kennisuitwisseling en artistieke kruisbestuiving, waarbij de wisselwerking tussen theoretische verdieping en praktijkgerichte exploratie een centrale plaats inneemt. Het Orpheus Instituut profileert zich hiermee niet uitsluitend als onderzoeksinstituut, maar evenzeer als aanjager van een fundamentele heroriëntatie in het denken over de relatie tussen muziek, onderzoek en onderwijs.

Deze missie stoelt op kernwaarden die ons dagelijks handelen sturen: het onvoorwaardelijk nastreven van excellentie in al onze activiteiten; integriteit in onze onderzoekspraktijken en samenwerkingsrelaties; transparantie in onze besluitvorming en verantwoording; inclusiviteit en diversiteit als bron van verrijking; en duurzaamheid die toekomstige generaties musici-onderzoekers voor ogen houdt.

Bestuursstructuur

De governance van het Orpheus Instituut berust op het principe van checks and balances, waarbij verschillende organen complementaire rollen vervullen.

De Algemene Vergadering functioneert als hoogste beslissingsorgaan en komt minimaal tweemaal per jaar samen om de grote lijnen van het beleid uit te zetten en toezicht te houden op de algemene gang van zaken. Haar bevoegdheden zijn statutair vastgelegd en omvatten onder meer de benoeming van bestuurders, goedkeuring van begrotingen en jaarrekeningen, en strategische beslissingen over de toekomst van het instituut.

De **Raad van Bestuur**, bestaande uit minimaal drie en maximaal elf leden benoemd voor een termijn van vier jaar, draagt de operationele verantwoordelijkheid voor het bestuur van de organisatie. Dit collegiaal orgaan vergadert zo vaak als de omstandigheden dit vereisen. Beslissingen worden genomen bij gekwalificeerde meerderheid. De Raad delegeert specifieke bevoegdheden aan de directeur die belast is met het dagelijks bestuur en rapporteert aan de Raad. Deze structuur waarborgt zowel slagvaardigheid in de dagelijkse werking als democratische controle op strategische beslissingen.

Naast deze formele organen kent het Orpheus Instituut verschillende adviesstructuren die de kwaliteit van onze werking bewaken en versterken. De **Research Advisory Council (RAC)** voert jaarlijks een grondige evaluatie uit van onze onderzoeksactiviteiten. En de **Editorial Board** en **Steering Committee** brengen hun specifieke expertise in ter ondersteuning van onze publicatie- en onderzoeksprojecten.

De samenstelling van de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering gebeurt overeenkomstig de bepalingen in de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van het Orpheus Instituut

Governance principes

Het bestuur van ons instituut is grondvest op vijf kernprincipes:

Transparantie

We waarborgen openheid en inzichtelijkheid in onze werking. Jaarverslagen en beleidsdocumenten worden publiek toegankelijk gemaakt, besluitvormingsprocessen verlopen volgens heldere procedures en we informeren onze stakeholders tijdig en volledig over relevante ontwikkelingen.

Verantwoordelijkheid en verantwoording

We erkennen onze publieke opdracht en de middelen die ons worden toevertrouwd en we handelen hier naar. Taken en bevoegdheden zijn duidelijk omschreven, ons bestuurlijk functioneren wordt periodiek geëvalueerd en we leven alle relevante wet- en regelgeving strikt na. Kritische zelfreflectie essentieel staat voor ons voor continue verbetering.

Integriteit

Wij handelen in onafhankelijkheid en met rechtschapenheid. Belangenconflicten worden proactief gemeld. Bestuurders of medewerkers die een potentieel belangenconflict hebben, onthouden zich van deelname aan de besluitvorming over het betreffende onderwerp. Alle beslissingen worden uitsluitend genomen in het belang van het instituut en zijn missie.

Kwaliteit

We hechten groot belang aan een zorgvuldig samengesteld bestuur, waarin uiteenlopende expertise en perspectieven vertegenwoordigd zijn. Onafhankelijke externe evaluaties, zoals de jaarlijkse RAC evaluatie, versterken onze werking, houden ons scherp en stimuleren voortdurende verbetering.

Participatie

We betrekken medewerkers, partners en andere stakeholders actief bij de ontwikkeling van beleid en strategie. Goed bestuur wordt slechts ten volle gerealiseerd wanneer het gedragen wordt door de gemeenschap die wij gezamenlijk vormen. We geloven dat openheid niet alleen een ethische verplichting is, maar dat ze ook de kwaliteit van onze werking versterkt door externe feedback mogelijk te maken.

Financieel beheer

Degelijk financieel beheer is essentieel voor de continuïteit en geloofwaardigheid van onze organisatie. Jaarlijkse begroting en jaarrekening vormen de kern van onze cyclus van planning, uitvoering en controle. Een erkende commissaris-revisor voert onafhankelijke controles uit en rapporteert rechtstreeks aan de Algemene Vergadering. Deze externe toetsing vormt een belangrijke waarborg voor de betrouwbaarheid van onze financiële verslaggeving.

Naast wettelijke verplichtingen streven we naar een heldere en toegankelijke presentatie van financiële informatie, zodat alle stakeholders inzicht hebben in de aanwending van middelen.

Stakeholder relaties

Als internationaal onderzoekscentrum onderhouden we relaties met diverse stakeholders. Partnerschappen worden geformaliseerd in heldere overeenkomsten die wederzijdse rechten en plichten vastleggen. Aandacht gaat ook naar afspraken over intellectuele eigendom, gezien het innovatieve karakter van artistiek onderzoek. Partnerschappen worden op gezette tijden geëvalueerd om te verzekeren dat zij in lijn blijven met en bijdragen aan onze missie..

Internationale samenwerking is inherent aan onze werking en brengt specifieke uitdagingen met zich mee. Dit vraagt bijzondere aandacht voor culturele diversiteit en lokale contexten. Governance-structuren zijn transparant, met duidelijke afspraken over rollen en verantwoordelijkheden. Inclusiviteit is hierbij een kernvoorwaarde voor succesvolle samenwerking.

Ethiek en gedrag

We vertrekken vanuit respect voor menselijke waardigheid in al haar vormen. Dit principe vertaalt zich in professioneel en integer gedrag in al onze interacties. Waar vertrouwelijkheid noodzakelijk is, wordt die strikt gerespecteerd, zonder afbreuk te doen aan onze plicht om beslissingen en processen helder en toegankelijk te communiceren.

Gezien de aard van artistiek onderzoek, hechten we groot belang aan onderzoekethiek. We volgen internationale standaarden, maar erkennen dat artistiek onderzoek ook eigen ethische vragen oproept die niet altijd binnen bestaande kaders passen. Transparantie in methodologie en het correct erkennen van ieders bijdrage zijn voor ons basisprincipes. Daarnaast stimuleren we een open dialoog wanneer zich ethische dilemma's voordoen binnen onderzoeksprojecten.

Wij bevorderen een cultuur waarin verschillen gewaardeerd worden en iedereen gelijke kansen krijgt om bij te dragen. Diversiteit en inclusie vergroten niet alleen rechtvaardigheid en toegankelijkheid, maar versterken ook creativiteit, innovatie en de kwaliteit van ons

onderzoek en bestuur. Om dit te realiseren, volgen en rapporteren wij diversiteitsindicatoren, creëren we actief gelijke kansen, bieden we training en ondersteuning voor inclusief leiderschap en nemen we diversiteit, gelijkheid en inclusie systematisch mee in ons beleid.

Toegankelijkheid van onze infrastructuur en informatie wordt continu verbeterd, waarbij we oog hebben voor verschillende vormen van drempels die participatie kunnen belemmeren.

Klachten en meldingen

Een toegankelijke klachtenprocedure waarborgt dat problemen snel worden gedetecteerd en zorgvuldig worden behandeld. We hebben een duidelijk proces waarbij klachten vertrouwelijk en ernstig worden behandeld. Een vertrouwenspersoon is beschikbaar voor wie directe melding geen optie is en discretie wenst. Melders worden beschermd tegen eventuele nadelige gevolgen van hun melding, waarbij we de delicate balans tussen vertrouwelijkheid en noodzakelijke actie zorgvuldig bewaken.

Implementatie

Dit charter treedt in werking na goedkeuring door de Raad van Bestuur. Het wordt actief gecommuniceerd aan alle betrokkenen en publiek gemaakt op onze website. Het vormt een bindend kader voor alle organen en medewerkers van het Orpheus Instituut vzw en vindt zijn juridische basis in de statuten, zoals gepubliceerd in het Belgische Staatsblad op 8 juli 2025. Waar ontwikkelingen in onze omgeving of organisatie dit vereisen, wordt het charter bijgewerkt om relevant en effectief te blijven.

Korte Meer 12, 9000 Gent

+32 (0)9 330 40 81

www.orpheusinstituut.be

Facebook: OrpheusInstituut

Instagram: @orpheusinstituut

Youtube: OrpheusInstituutBe

**Orpheus
Instituut**

Advanced studies
and research in music